

Tek. Amb 26
Biblioteca
Bulev. Reg. Ferdinand

Déli Hírlap

BANSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZOMBAT, 1931 NOVEMBER 14.
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 242. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE

A pénz

mely évszázadok óta szerepel az emberi társadalomban a gazdasági élet eszerezközeként — megbukott. Nem a bankok, a kereskedelmi és ipari vállalatok, a gazdasági élet számos más intézménye bukik nap-nap után, hanem a pénz maga. Megbukott, mert eltért eredeti rendeltetésétől, megszünt teljes mértékben teljesíteni közgazdasági hivatását. A pénz eredetileg a kereskedelmi ügyletek lebonyolítását megkönnyítő értékmérő volt. Eszköz. A kapitalizmus és a kapitalista világrend fejlődésével elvesztette ezen elsődleges jelentőségét és öncéllá lett. Az Eszköz fellázadt Teremtője ellen és Urrá lett. Minden kényurnál kegyetlenebb zsarnok. Öncéluságában magához kaparintotta a hatalmat és ezen hatalmat lealacsonyította a visszafélések eszközüvé. Amint a pénz értéke maga fikció volt mindenkori, amelynek az emberek akarata adott tartalmat és létjogosultságot, úgy fikció az a hatalom is, melyet ma gyakorol. A gazdasági élet czernyi baját és ezen bajokból az emberiségre háramló veszedelmeket a pénz eredeti rendeltetésétől való eltérés okozza. És ezzel szemben hiába hangoztatják, hogy a pénz csak függvénye, járuléka a gazdasági életnek, mert a tények mást igazolnak. A világháború utáni gazdasági bajokat végeredményben nem maga a háború okozta egyedül. A halottak helyét az új nemzedék foglalta el, emberekben, emberi munkaerőben nincs hiány, — miért lenne a sokmillió munkanélküli? — a seregek okozta pusztításokat már pótolták, a vasutak újra behálózzák az egész földet, a gyárakban megvannak az összes gépek, a természet örökifjú ereje dus természetével kínálja magát az embereknek, — hát hol mutatkozik a háború olyan vészterhes következménye, mely szűjtja az emberiséget? Egyedül abban a hatalomban, melyet a pénz birtoka vagy birtolási vágya támaszt alá. Látjuk az államok közötti mindennapi érintkezésben, hogy az erőt nem a tudás, az erények, a jóakarat, a megértés, a munka köleszti, hanem a pénz. A nemzetközi segítség nem önzetlen emberszeretethez történik, ha egyáltalán történik, nem is egészséges önzésből, mert a szomszéd házának egésze veszélyeztetni az én házat is, hanem pénzért, a haszonért, a profittért és azért a hatalomért, melyet a költségesen adott pénz a hitelezőnek ad. A pénz tultengő hatalma uralja ma nemcsak a gazdasági életet minden vonatkozásban, hanem ennek bírása vagy hiánya uralja egész társadalmi, erkölcsi, politikai életünket és így az államoknak a pénzén keresztül egymástól való függésében ezek életét is. A pénz fikciójának áldozata az embe-

Körözölevelet adtak ki tegnap Reisz Miklós aradi milliomos sörgyáros ellen

A feketeszesz hullámai tegnap Aradon ismét magasra esaptak. Ebben a botrányos ügyben folytatott vizsgálat során tegnap elrendelték Fekete Béla aradi sörgyári tisztviselő letartóztatását. Ugyan csak letartóztatták Konyalicska János soffőrt is. Konyalicska neve már régebben is szerepelt a feketeszesz körüli botrányok során a lapokban. Ez a soffőr volt ugyanis az, aki Arad és Temesvár között lebonyolította a feketeszesz szállítását. Akkoriban a letartóztatás elől Délamerikába szökött, később azonban visszatért Aradra, ahol most kihallgatták és kihirdették előtte a letartóztatási végzést. Az ügy harmadik aradi letartóztatottja Stoica aradi pénzügyi tisztviselő.

Valósággal a szenáció erejével

hat azonban az, hogy a feketeszesz ügyében körözölevelet adtak ki Reisz Miklós sokszoros milliomos ismert aradi sörgyáros ellen. A vizsgálóbíró tegnap délelőtt kihallgatásra idézést küldött Reisz Miklósnak, akinek családja kijelentette, hogy Reisz tegnap reggel a gyorsvonattal Budapestre utazott. A család szerint a sörgyáros huga betegsége miatt utazott Budapestre, más verzió szerint azonban elutazása a feketeszesz ügyével áll összefüggésben. Amikor a vizsgálóbíró az elutazásról értesült és telefonon megállapította, hogy Reisz Miklós átlépte a határt, azonnal elrendelte körözését. Ez az intézkedés Aradon városszerzte nagy feltűnést kelt, mert Reisz Miklós elismert kereskedelmi szaktekintély és az aradi kereskedelmi és iparkama-

ra tanácsának is tagja.

Az aradi hatóságok az ország többi helyén folyamatban levő vizsgálatokkal párhuzamosan már hónapok óta keresték azt az utat, amely a feketeszesz bűnös lovagjainak leleplezéséhez vezet és a tegnapi szenációs fordulat, valamint a hármastartóztatás szintén ezen vizsgálati anyag eredménye. Nincsen kizárva, hogy az ujonnan kiderített aradi eredmény fordulat jelent a temesvári vizsgálatban is, mert könnyen feltételezhető, hogy a két város bűnös üzelmének tervezői közös feketeszeszerekségeivel bírhattak. Reisz Miklós családja egyébként kijelentette, hogy a legrövidebb időn belül Reisz otthon lesz és minden irányban igazolni fogja ártatlanságát.

—o—

Bizarr közigazgatási álláspont, mely a még meg sem született gyermekért előre behajtja a tartásdíjat

Köszegi Teréz, Szedő Miklós dr. és Kurucz János temesvári vendégszerelőse körül — mint megirtuk — bonyodalmak támadtak. A bonyodalmak onnan származnak, hogy a város esti tizezer leit kér a három magyar művészől színházber fejében. Erre vonatkozólag tegnap este Grofsorean Kornél dr. főpolgármester a következő nyilatkozatot tette:

— Csudálkozom azon, hogy a lapok politikai színezet adnak a dolognak és azt állítják, hogy ilyen szempontok vezérlik a várost, amikor tizezer lei esti bért kér a színházért. Meg kell állapítanom, hogy ez nem bér. A színházbizottság legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a télen át a munkanélküliek alapja javára a rendes költségeken — fűtés, világítás, személyzet — összegén felül, ami körülbelül három-ezeröttszáz-négyezer leit tesz ki, a színházalap javára belföldi és kereskedelmi alapon működő társula-

tóktól teljes bevételük öt százalékát szedjük, külföldi társulatok azonban a munkanélküliek javára a kész kiadások összegét kötelesek tízezer leire kiegészíteni. A színház bizottság ezt a szabályzatot csak a jövő heti ülésén fogja tárgyalni, azonban azt már november elsejétől kezdve léptették érvénybe. Felmerül erre természetesen a kérdés, hogy Harry Liedtke és Conrad Veidt miért nem fizették ezeket a munkanélküli járulékokat? Egyszerűen azért, mert ezek a színházat még októberben kérték és kapták. A mostani magyar társulat pedig novemberben jelentette be, hogy játszani akar. Harvey Anny és társulata magyar színészek, mint belföldiek már fizetik az ötszázalékos hozzájárulást a színházalpra. Még egyszer leszegzem, hogy engem nem vezet a színházügyben semmiféle sovinizmus. Akik azt állítják, azoktól azt kérdezem: amikor Janovics Jenő mel-

lett foglaltam állást, akkor nem voltam sovinizsta?

A főpolgármester nyilatkozata sántit. Először is olyan állítólagos határozatra hivatkozik, melyről ő maga nyomban megállapítja, hogy az csak a jövő héten lesz határozat egy olyan forum döntése alapján, melynek nincs döntési joga. Legfeljebb véleményezhet. Dönteni az ideiglenes bizottság hatáskörébe tartozik, de ez a majdan megszületendő vélemény-határozat legjobb esetben két hét múlva kerül az ideiglenes bizottság elé. Olyan bizarr ez a közigazgatási álláspont, mint ha egy még meg nem született törvénytelen gyermekért akarnák behajtani a gyermektartási díjat. Pedig ugyebár a magyar művészetről még sem lehet azt mondani, hogy Temesvárott más művészetekkel szemben törvénytelen gyermek? Janovics Jenő esete mint a sovinizmus cáfolata? Ugyan kérem!

—o—

riség. Egy fikciónak, egy bukott hatalomnak, melyet csak azért nem döntöttek még le trónjáról, mert nem tudnak kit vagy mit helyébe ültetni. A trón azonban már reeseg és ropog és

talan közeleg is az óra, amikor ismét felölti szürke munkaköpenyét, beáll a dolgozó munka rendjébe mint ezeköz és jóváteszi azokat a hibákat, melyeket öncéluságában és hatalmi

tultengésében elkövetett. Ez az időpont lesz kezdete annak az új gazdasági időszaknak, amely visszavezeti az emberiséget a nyugodt megélhetési lehetőségek korszakába.

Külpolitikai tekintetben Magyarország orientálódjék Franciaország felé, míg gazdaságilag csatlakozzék a német gazdasági blokkhoz

A magyar képviselőház tegnapi ülését Almássy László elnök délelőtt tíz órakor nyitotta meg.

Fenyő Miksa pártönkivüli volt az első felszólaló. Szerinte az, amit az előző kormány pénzügyi és politikai téren produkált, nem volt egyéb enyhe diktatúránál. A jelenlegi kormány hetek óta csupán pénzügyi rendeleteket ad ki, azonban egyetlen gazdasági rendelkezést sem csinált. A múlttal ezáltal nem kíván foglalkozni annál inkább azonban a jellendő és a jövővel. A jövőt azt kívánja, hogy több figyelmet fordítsanak a gazdasági kérdésekre felé.

Emelni kell a termelést, mert meg van róla győződve, hogy a termelésnek legalább tíz százalékkal való emelése feltétlenül segítene a bajokon.

Nem vonja kétségbe a Bethlen-kormány jóhiszeműségét, azonban kétségtelen, hogy sokszor kiesit könynyen adta ki a pénzt. Azután bírálja a harminchármas bizottság jelentését, amelyet nem fogad el.

Kozma Jenő egységespárti képviselő védelmébe veszi a Bethlen-kormányt. A szociáldemokraták hiába támadták Bethlent és hiába vágyakoztak tiszta szocialista uralom után, más országok példája megmutatta, hogy a szocialisták uralma sem mindig ideális. Franciaországban a kormányzás a szocialisták kezében van és bárha a nemzetköziséget és az általános testvériséget hirdetik, éppen ezek a francia szocialisták azok, akik a franciák ellenében a németek érzéket testvériségen a németekkel szemben, holott ott is erős a szocializmus. És Angliában a szocialista kormány okozta a britt birodalom nagy bajait. Ezen szocialista kormány alatt kezdődött meg az angol dominionok elszakadása mozgalma. Az angol szocialista kormány uralma alatt nőtt meg Angliában a munkanélküliség mai arányaira és adósodott el annyira az egykor gazdag Anglia, hogy mások segítségére van szüksége.

Bethlen István miniszterelnök korában becsületes nemzeti politikát folytatott. Az ország részére sok hasznos szerződést kötött, olyan államok barátságát szerezte meg Magyarországnak, amelyeknek a Népszövétségben is szavuk van.

Bethlen működése az ország szempontjából igen hasznos volt és gyümölcsei még sokáig élvezhetők lesznek.

Örffy Gyula egységespárti rámutatott arra, hogy az 1926-27 évi költségvetés hétszázhuszonnégy millió pengő volt. A mostani erősen lecsökkentett költségvetés nyolc százhetvennyolc millió pengő tesz ki. Nagy bajnak tartja azt, hogy igen sok megy személyi kiadásokra. Tagadhatatlan, hogy a volt kormány rengeteget költött beruházásokra és szociális téren is sokat végzett. A szociális természetű beruházásokat még az ellenzék sem kifogásolta, sőt a szociáldemokra-

ták sem. Nem szabad azonban elfeledni hogy még Teleszky János is, aki pedig híve volt a kormánynak és híve a mostani kormánynak is, a legnagyobb takarékoságra int.

Magyarországnak hatalmas külföldi adósságai vannak és sok száz millió pengőt fizetett már ki adósságok törlesztésére. Éppen ez teszi szükségessé a legnagyobb takarékoságot,

Bethlen István építő munkát végzett és ezt nem szabad elfelejteni

Östör János egységespárti hangoztatja, hogy történelmi szempontból kell a dolgokat vizsgálni és úgy kell az igazságot megkeresni. Az elfogulatlan vizsgálat megállapítja, hogy Bethlen István kormánya mindenkor csak a nép és az ország üdvét tartotta szem előtt. Bethlen István gróf építő munkát végzett és ezt nem szabad elfeledni.

Hunyadi Ferenc gróf rámutat arra, hogy az egész világon gazdasági válság van és ebben Magyarország nem képez kivételt. Természetesen ez nem menti Magyarországot a legszigorubb takarékosági rendszabályok foganatosításának szükségessége alól. Az ország Kormányának arra kell törekedni, hogy a jóvátételi és fegyverkezési költségeket csökkentse.

mert az adósságok lefizetése csak így következhetik be minél előbb.

Kertész Lajos szociáldemokrata a vadak özönét szórja a volt kormány felé. A Bethlen-kormány mindig értett hozzá, hogy a sajtó előtt titkolja az ország igazi helyzetét és mindent más színben mutasson be, mint amilyenben valóban volt. Követeli a Bethlen-kormány vad alá való helyezését.

Külpolitikai téren két szempontot javasol. Pénzügyi tekintetben orientálódjék Magyarország Franciaország felé, gazdasági tekintetben pedig csatlakozzék a német gazdasági blokkhoz.

Farkas Tibor kisebb választási visszaélések ügyében jelent be interpellációt.

Gaal Gaszton azt indítványozza, hogy a mostani napirend letárgyalása után a kormány azonnal vegye a parlament elé az általános és titkos választójog kérdését. Az indítványt Almássy László képviselőházi elnök ellenkező szellemű indítványával szemben nagy többséggel elvetették.

Ezzel az ülés véget ért.

Az otromba husz leies hamisítványok Temesvár környékén készülnek

Megirtuk, hogy Temesvárott hamis husz leies érepenz került forgalomba, amelyről azonban már az első pillantásra meg lehet állapítani, hogy rosszul sikerült, otromba utánzat. Ezzel kapcsolatban a turnszeverini ügyészség arról értesítette a temesvári ügyészséget, hogy Turnszeverinben is találtak számos hamis husz leies pénzt, amely azonban Mihály nagyvajda képmását viseli. A Turnszeverin-

ben forgalomba került hamisítványok egészen durva utánzatok, rajtuk a felírás és a rajz teljesen elmosódott és a forma sem kerek, hanem ovális alakú. A turnszeverini ügyészség véleménye szerint a hamisító banda Temesvárott, vagy környékén működik és onnan árasztja el hamis pénzzel az egész országgrészt. Az ügyészség és a rendőrség ebben az ügyben is megindították a nyomozást.

Másodszor is megsemmisítette a reviziós bizottság a nagyváradi színház mozibérletét

A nagyváradi színháznak mozi céljaira való bérbevétele ügyében a temesvári reviziós bizottság már másodszor hirdetett ítéletet. Ismeretes, hogy a temesvári reviziós bizottság hatálytalanította a nagyváradi ideiglenes bizottság azon határozatát, amellyel a nagyváradi színházat mozi céljaira öt évre Janovics Jenő dr. szinigazgatónak adta bérebe. A nagyváradi vá-

rosi bizottság ezen elutasító végzés után újabb pályázatot irt ki a színház mozibérletére, de ekkor már csak három évi időtartamra. A második pályázat ellen Kőszeghy József nyugalmazott városi főmérnök és társai újabb felebbezést jelentettek be. A temesvári reviziós bizottság helytadott a benyújtott felebbezésnek és másodszor is megsemmisítette a nagyváradi városi

A „Jobb” győz a „Jó” felett!

Amióta a „Dacia”-font a piacra került

Célszerűsége, tetszetősége, olcsósága

háttérbe szorította a többi fonalfajtát! Erre követelem, hogy kérjen azonnal felvilágosítást árlapot és mintát.

Bozsák M. és Fia R. T.
Telefon: 3-88. Alsó Árok-utca 10.

ideiglenes bizottság határozatát a mozikoncesszió bérletére vonatkozólag. Az indokolás szerint az első ítélet még nem jogerős, de a moziengedély különben is a város részére szól és így nem adható bérebe. A nagyváradi színház mozi terve tehát egyelőre nem valósítható meg és a nagyváradi munkanélküliek ezen a télen nem igen fognak a tervbevetett mozi jövedelméből segílyhez jutni, pedig a bérlet megvalósítása esetében ez egyik feltétel volt.

Anyja védelmében megölte brutális és részeges apját

A szamosmegyei Dögmező községben véres apagyilkosság történt. Pop Tódor gazda, aki azelőtt józan életű ember volt, az utóbbi időben ivásnak adta magát. A gazda azóta állandó gyötrelmére volt családjának, feleségét és felnőtt fiát állandóan szidta és verte. Szerdán reggel Pop Tódor ismét a koresmába ment és egész napon keresztül ott maradt. Felnőtt fia délután lakodalomba volt hivatalos, estefelé azonban hazanézett, hogy az anyjának, aki hetek óta betegesen feküdt, nincsen-e valamire szüksége. Mikor a ház elé ért, belülről hallotta, amint részeg apja veszekszik az anyjával. Pop Tódor valóban odabent volt és pénzt követelt az asszonytól és agyonveréssel fenyegette arra az esetre, ha nem ad neki pénzt. A fiu rákiáltott apjára, hogy hagyja békében az anyját, mire a részeg gazda botjával csapott a fiára. A következő perében apa és fiu bírokra keltek és a dulakodásban Pop Tódor nemsokára a földre bukott. A fiu azt gondolta, hogy apja csak a szesz hatása alatt bukott a földre és azon a véleményen volt, hogy hamarosan magához tér. Vacsorát adott az anyjának, majd visszament a lakodalomba. Amikor reggel hazatért, az anyja aludt, az apja pedig még mindig a földön feküdt. Előbb a nevént szólította, majd megrázta és akkor rémülten látta, hogy halott. Azonnal a csendőrségre sietett és jelentkezett. A fiatal Popot letartóztatták.

A temesvári Magyar Leányegylet

november hó 22-én

d. e. 11 órakor a Magyar Ház dísztermében tartandó

jótekingyocelu matinéjának műsora:

1. Megnyitó beszédet mond: „A szociális munka Szent Erzsébet szellemében” címen: **Páter László.**
2. Chopin: Scherzo cisz moll. Zongorán előadja: **Mayer Izabella zongoraművész.**
3. „A jótekingyocelu joga” címen előadást tart: **Markovits Rodion.**
4. Népdalokat énekel: **Artner Alice.**
5. Mécs László: „A szegény emberek”. Szavalja: **Péter János.**
6. Rubinstein-Wieniawski: Romance. Brahm: magyar tánc, hegedűn előadja: **Brandeis József hegedűművész.**

A budapesti egyetemen a román nyelv és irodalomtörténet volt tanára, Siegescu József tegnap meghalt

Krassószékási Siegescu József nyugalmazott egyetemi tanár Budapester ötvennyolc esztendőskorában meghalt. Siegescu József 1873-ban született az oravicai járásban levő Krassószékás községben görög katolikus szülőktől. Alsóbb iskoláit Oravicán és Temesvárott végezte, majd görög katolikus pap lett. Híve volt a román-magyar közeledésnek és ennek érdekében számos román és magyar újságcikket is írt. 1910-ben az oravicai kerület képviselőjévé választották és mandátumát tiz esztendőn keresztül tartotta meg. 1912-ben kinevezték a budapesti egyetemen a román nyelv és irodalom tanárává. A magyarországi román tanítóképzők kormánybiztosa is lett. 1913-ban udvari tanácsos, két évvel később pedig mint pap pápai prelátus lett. Bizalmasa volt Tiszta István grófnak, aki román kérdésekben sokszor tanácskozott vele. Budapest főváros törvényhatósági bizottságának több cikluson keresztül szintén tagja volt. A világháború után Budapesten maradt és Bethlen István gróf miniszterelnök kinevezte a magyarországi románság kormánybiztosává. Élénk irodalmi tevékenységet fejtett ki. Számos román költőt ismertett meg a magyar közönséggel, azonkívül írt román nyelvtant, román-magyar szótárt, megírta a román helyesírás szabályait és magyarul a román irodalom történetét. Nehány év előtt nyugalomba vonult.

tották és mandátumát tiz esztendőn keresztül tartotta meg. 1912-ben kinevezték a budapesti egyetemen a román nyelv és irodalom tanárává. A magyarországi román tanítóképzők kormánybiztosa is lett. 1913-ban udvari tanácsos, két évvel később pedig mint pap pápai prelátus lett. Bizalmasa volt Tiszta István grófnak, aki román kérdésekben sokszor tanácskozott vele. Budapest főváros törvényhatósági bizottságának több cikluson keresztül szintén tagja volt. A világháború után Budapesten maradt és Bethlen István gróf miniszterelnök kinevezte a magyarországi románság kormánybiztosává. Élénk irodalmi tevékenységet fejtett ki. Számos román költőt ismertett meg a magyar közönséggel, azonkívül írt román nyelvtant, román-magyar szótárt, megírta a román helyesírás szabályait és magyarul a román irodalom történetét. Nehány év előtt nyugalomba vonult.

tották és mandátumát tiz esztendőn keresztül tartotta meg. 1912-ben kinevezték a budapesti egyetemen a román nyelv és irodalom tanárává. A magyarországi román tanítóképzők kormánybiztosa is lett. 1913-ban udvari tanácsos, két évvel később pedig mint pap pápai prelátus lett. Bizalmasa volt Tiszta István grófnak, aki román kérdésekben sokszor tanácskozott vele. Budapest főváros törvényhatósági bizottságának több cikluson keresztül szintén tagja volt. A világháború után Budapesten maradt és Bethlen István gróf miniszterelnök kinevezte a magyarországi románság kormánybiztosává. Élénk irodalmi tevékenységet fejtett ki. Számos román költőt ismertett meg a magyar közönséggel, azonkívül írt román nyelvtant, román-magyar szótárt, megírta a román helyesírás szabályait és magyarul a román irodalom történetét. Nehány év előtt nyugalomba vonult.

mekükkel történik ilyen, hát kellő elégtételt vennének azonnal. Fogadjja Főszerkesztő Ur nagyrabecsülésünk kifejezését
több utazó családapa.

Két kanonok ünnepélyes beiktatása a székesegyházban

Pacha Ágost püspök nemrég nevezte ki tiszteletbeli kanonokká Plesz József és Nischbach József tanítóképzői igazgatókat. Beiktatásuk tegnap délelőtt kilenc órakor ment végbe a székesegyházban. Blaskovics Ferenc nagyprépost fölolvasta a kinevezési okmányt, majd a két tiszteletbeli kanonok letette az esküt. Blaskovics nagyprépost erre latin nyelven üdvözölte őket, azután átadta nekik az egyházi jelvényeket: a lila gallért és a lila sapkát. Plesz József a maga és Nischbach József nevében köszönetet mondott az üdvözlésért és beiktatásért. A két új tiszteletbeli kanonok elfoglalta helyét a kanonoki székekben, majd az oltárhoz ment és a nagypréposttal együtt a Te Deumot intonálták, amelyet a papnövédek ének-kara végigénekel. Ezzel a beiktatási ünnepség befejeződött.

Temesvár szétszórt nagy családja felett gondos körültekintéssel ügyel a városi bejelentő hivatal

Unalmas téma — gondolja az olvasó. A tömegre gondol, amely nap-nap után ott áll az irodákban türelmesen várva, hogy bejegyezzék adatait. Nem csoda, hogy anynyian tolonganak. Sorsát senki el nem kerülheti. Itt mindegy, hogy temesvári vagy idegen, különbség nélkül mindenkinek le kell jelentkezni. Tévedés azonban azt hinni, hogy ez a sok köznapi irka-firka céltalan. A városi bejelentő hivatal a közigazgatás egyik legfontosabb, legnagyobb horderejű szerve.

Ugy politikai, statisztikai, gazdasági, mint közbiztonsági vonatkozásaiban, Temesvár idegenforgalmának és minden változásának pontos vérkeringését mutatja ez az intézmény.

Fischer Miklós, a városi bejelentő hivatal agilis vezetője, magyarázza meg nekünk az itt folyó munka jelentőségét. Ez a hivatal, amely 1921-ben alakult, ma már legalább négyezer információt ad havonta a felvilágosítást kérőknek. De nem csak felvilágosítást adunk, — folytatja — hanem örökösökön azon is, hogy megakadályozzuk olyan idegenek beözönlését a városba, akiknek káros versenye az itt élő munkások megélhetését és a munka standardját veszélyezteti. Csak igen szigorúan indokolt esetben adjuk meg az ilyen újonnan jövőknek az engedélyt — és azt is csak kivételesen. Intellektuál alig akad köztük, legnagyobb részük munkás, iparos, vagy háztartásbeli. Utóbbiak könnyebben kapnak ittmaradási engedélyt. Temesvárnak e téren nagy a szükséglete.

Ötezer eselédet tartunk nyilván. Ez a kategória legtöbbször a székelyekből kerül ki. Érdekes a jelenség, hogy tulajdonképpen többsége Székelyudvarhelyről is vidékéről való.

Ami általában a munkakeresők nemzetiségét illeti, legfeljebb a magyar, német és román. Szerb már kevés akad. Vannak továbbá csempék, csehek, ruthének is és még

hány bolgár Vingáról, Öbessenyőről. Nagynémetek, osztrákok, csehek és olaszok főleg mint szakmunkások vannak foglalkoztatva.

— A statisztikának is megvan a szenzációja és a számok néha ékesen szólnak. A fő- és albérlők viszonylatában e hónapban már háromezer lakáskeresőt jelenthettek. Ez a szám a multhoz képest ötven százalékos változást jelent. De jelentősen egyben a lakberek lemorzsolódását is.

A régi lakónak még nem adja oda a gazda a lakást olcsóbb áron, tehát az illető eltávozik egy új, olcsóbb lakásba. Viszont az új lakó, aki az elhagyott lakásba jön, természetesen már olcsóbb áron kapja

meg azt.

Tehát a nagy lakásváltoztatási forgalom tulajdonképpen az olcsóbb-das jegyében folyik.

— Sokféle dolga van még a városi bejelentő hivatalnak. Ez különböző irányú működés azonban végeredményben mind egy célba olvad. Nyilvántartani e város személyi életének minden változásait, hogy mindenki mindenkor megtalálható legyen. A jövő számára város-történelmi szempontból is fontos ez a tevékenység. Igen érdekes adatokat őriznek meg majd e nyilvántartások olyan messzi időkre is, amidőn nem marad más pozitívum a kutató számára, mint az irás, a dokumentum.

F.

Pofozni nem szabad az utast, de a fülét meghuzni igen, — mondja a jól nevelt villamos kalauz

Az utóbbi időben több ízben is kénytelenek voltunk szóvá tenni a közönség köréből naponta hozzánk érkező panaszok alapján azt a tartatlan helyzetet, melyet egyes kalauzok idegeskedése és gorombáskodása a temesvári villamosvasutakon teremt. Hogy mennyire nem alaptalanok ezek a panaszok, melyeket a papiron különben jól összeállított menetrendnek a be nem tartása is okoz, igazolja az alábbi levél, melyet a tegnapi postával kaptunk:

Nagy örömmel olvastunk b. lapjában a villamosvasut hihetetlen rossz közlekedéséről, valamint a falvakból nyakunkra zúdított egyes kalauzok gorombaságáról való közlését. Az egész világon a közönség érdekeit tekintik szem előtt, nálunk úgy kezelnek még a villamos-társaságnál is, hogy a közönség van a villamos miatt és nem fordítva. Mikor a legjobban kell: reggel, délután és este, akkor jár a legrosszabbul, úgy, hogy most már ösz-

szeálltunk egynehányan és előre megállapodva egyes taxitulajdonosokkal olcsóbban és gyorsabban járunk. Ilyen közlekedés mellett nem csoda, ha a bevétel állandóan kisebb lesz.

Hogy b. lapjában közölteket igazoljam, közlök egy jellemző esetet, amely megvilágítja az egyes nyakunkra zúdított falusi tanulatlan kalauzok pasászkodását. Kedden délután a 102-es kocsi a belvárosi mozinál felszállt egy kis piarista diák. Meglátta az 55-ös számú kalauz és alaposan megfogta szegényké kis diák fülét és úgy huzta be a kocsis belsejébe. A megrémült kis diáknak hosszú ideig jó vörös volt a füle. Mikor látta sopánkodásunkat, kijelentette a jól megtermett kalauz, hogy pofoznia nem szabad, de a fülét meghuzni joga van.

Azt hisszük, ehhez nem kell kommentár. A villamoskocsin utazó egyes családapák kijelentették meg botránkozva, hogy jelentést tesznek az igazgatóságnak és ha az ő gyer-

Új repülőter létesül Budapest határában

Budapestről jelentik, hogy a magyar főváros új repülőter létesítésének tervével foglalkozik. A mátyásföldi repülőter az idő folyamán szűknek bizonyult, ami különösen a nemzetközi repülőforgalom szempontjából hátrányos. Az új repülőter céljára a rákosi hadgyakorlóteret szemelték ki, amely Budapest város tulajdona. Az új repülőter sokkalta tágasabb lesz a mátyásföldinél és lehetővé fogja tenni, hogy Budapest az eddiginél jobban kapcsolódjék bele a nemzetközi repülőforgalomba és lehetővé váljék, hogy Budapest az eddiginél több nemzetközi légijáratnak átszálló és pihenő állomása legyen. Budapest városa az új repülőter földjének egyengetési munkálatait, amelyek félmillió pengőbe kerülnek, a télen keresztül szükségmunkaként szándékozik végeztetni és ezzel munkanélkülit is munkához juttat. Az új repülőter tavasszal nyílik meg.

Ólla elismert és megbízható!
Rádiótulajdonosok!
Rádiószerelők külföldi tanulmányútra érkeztek. Vállaljuk bármilyen gyári vagy amatőr készülék szakszerű javítását és átépítését, hálózatra is teljes garancia mellett. Defektes hangszórók és hallgatók tiszteletes javítása. Telepes készülékeket elhelyezünk és cserélünk. Accumulátor-töltés.

„KONTAKT”
I. Bőrse-u. 3.

BUTOR modern kivitelben olcsón és jól csak **SCHUSTER FERENC** butorgyárban kapható
Timisoara, Erzsébetváros, Korona-u. 14. Telefon 11-91
Fiók: Gyárvaros, Fő-u. 17. (Tedesch i-ház)

Déli Hírnap

Beszerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVAROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
320, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

Telefon:

B-52, este 9 után 10 és 2-42.

Beszerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bánáti Nyomda R.T.
nyomása.

A láthatatlan ember

A berlini Potsdamer Platzon szórakoztató sétál keresztül egy elfoglalt úriember, — ha ugyan a Potsdamer Platzon lehet egyáltalán átsétálni, még pedig szórakoztató, a szédítő és örületes forgalomban. Egyszerre éles kiáltást hall, közvetlenül a füle mellett:

— Állj!

Ijedten visszafordul keresi a kiabáló hang forrását, de nem lát senkit. Megesóválik a fejét, tovább megy, de alig tesz néhány lépést, megint csak hangot hall maga mögött, de most már suttogó és szemrehányó hangot:

— Nem hallottad, hogy megállj? Hányszor mondjam még!

Nem csoda, ha ezek után a legvadabb megrökönyödéssel marad mozdulatlanul a helyén és ijedten fogja a saját pulzusát: nem örülte meg és egyáltalán életben van-e még! Pedig a kiáltó és suttogó hang nem hallucináció eredménye, nem is Wells „láthatatlan embere” rémitgeti a járókat, — ezt a berlini utca legújabb technikai nevezetessége, a beszélő reklámautomata kiáltja, énekl, vagy suttogja az emberek fülébe.

Mikor aztán megálltak néhányan, folytatja mondókáját:

— Kedvesem... — ezt már női hang mondja — tudod, hogy milyen csinos vagy ma? Rózsásra borotváltad az arcodat...

Majd kisvártatva megszólal egy zengő hariton:

— Nem csoda! mikor... — krémmel borotválkozik!

A berliniek arról nevezetesek, hogy mindig sietnek, semmire sincsen idejük, de mostanában gyakorta rácsafolnak erre a közismert tényre. Nevető, tréfálkozó, bámszókód csoportok állnak meg a Potsdamer Platzon és más nagyobb tereken, ahol a láthatatlan beszélő automata viccel velük... Nagyon népszerű lett a legújabb berlini találmány, amely nem engedi, hogy megunják; gondoskodik a változó tasságról. Néha még énekel is lágy hangon, ajánlva ennek meg emennek a fényképésznek a megszépítő munkáját és olcsó árait. Azután párbeszédre adja a fejét: Köhögős, náthás öreg néni hangja szólal meg:

— Jaj, jaj! Hogy kínoz ez a nátha!

Autón érkezett meg tegnap este Jonescu-Sisesti földművelésügyi miniszter Aradról Temesvárra és ma a Bánságban vadászik

Jonescu-Sisesti földművelésügyi miniszter, aki tudvalevőleg a Bánságban köruton van, tegnap este hét óraker Petrescu D. miniszteri kabinetigazgató, Manoilescu Constantin mezőgazdasági tanácsos és Economu mérnök kíséretében Aradról Temesvárra érkezett. A miniszter és kísérete autókön indultak el délután Aradról. Temesvár határában Gussi Aurél rendőrprefektus fogadta a magas vendéget. Jonescu-Sisesti földművelésügyi miniszter hivatalos fogadtatása a megyei prefekturán ment végbe, ahol

Furlugeanu Oktávián prefektussal az élén a hatóságok fejei és a bánsági képviselők és szenátorok fogadták. A minisztert Furlugeanu prefektus üdvözölte, aki azután a megjelent előkelőségeket mutatta be a miniszternek. A fogadtatás után Jonescu-Sisesti elnökletével értekezlet volt, amelyen Petru Pát szenátor, Blidariu Pál képviselő, Bogdán mezőgazdasági tanácsos, Lugojanu mezőgazdasági kamarai elnök, Farcasanu kamarai igazgató és Stanolet állategészségügyi felügyelő vettek részt. Az értekezleten a Bánság mezőgazdasági helyze-

téről informálták a minisztert, aki nagy érdeklődéssel hallgatta végig a jelentést és megtette észrevételeit.

A miniszter tiszteletére este huszteritikes vacsorát rendeztek, amelyen a hatóságok vezetői és a miniszter kísérete vettek részt. A földművelésügyi miniszter ma reggel Macedoniai községbe utazik, ahol vadászatot rendeznek tiszteletére. A vadászat után Jonescu-Sisesti visszatér Temesvárra és még a délután folyamán elhagyja a várost.

— Nem csoda nagymama! ... Nem akarod megtanulni, hogy, a ... erém mindjárt segít!...

Persze, ezt az utóbbi jó tanácsot már egy üde leányhang adta... És így megy ez tovább, nappal és éjszaka, a berliniek nagy örömeire — és nyilván nem csekély üzleti haszonnal.

— Jorga miniszterelnök tegnap átutazott a temesvári pályaudvaron. Jorga Miklós miniszterelnök Párisból való hazautaztában tegnap este a Simplon-vonattal Temesvárra érkezett. A pályaudvaron megjelentek fogadtatására Nicolau Konstantin bánsági közigazgatási vezérfelügyelő, Furlugeanu Oktávián vármegyei prefektus, Grefsorean Kornél dr. főpolgármester és számos előkelőség. Jorga miniszterelnök barátságosan elbeszélgetett a tiszteletére megjelentekkel, majd a vonat tíz pernyi tartózkodása után tovább utazott Bukarest felé.

— Az erdő fájára akasztotta fel magát. Blazsevits József nyolcvanhárom éves lugosi ácsmester néhány héttel ezelőtt rejtélyes körülmények között elhunyt. A család jelentést tett a rendőrségnek, amely nyomozást indított, de eredménytelenül. Tegnap azután megoldást nyert a rejtélyes eltűnés, amennyiben erdei munkások a Lugoshoz közelfekvő erdőben az egyik fán omlásnak indult holttestre bukkantak. A vizsgálat megállapította, hogy a holttest Blazsevits József ácsmesterrel azonos. A szerencsétlen ember valószínűleg öngyilkosságot követett el.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Jivan György, Fisch Anna, Doslea Traján, Ciontea Erzsébet és Etienne Irmgard. Meghaltak: Kubovits Katalin 63, Fábán Krisztina 71 és Mayer Margit 51 éves korában.

— Végvár község új jegyzője. Végvár község érdemes jegyzője, Knöbbl Antal nyugalmába vonult. Helyébe Dehelean Virgilt nevezték ki, aki már el is foglalta hivatalát.

— A városi gazdasági tanácsnak szabadságom. Loiehită Eutimiu temesvári városi gazdasági tanácsnok tegnap kezdte meg négy hétre terjedő szabadságát. Távollétében Sagevici Sámuel dr. főjegyző vezeti a hivatalot.

— Sok milliós sikkasztás egy vasutasezrednél. A jasiú hadbíróság ügyre sze több heti vizsgálat után, mint köztudott, nagyszabású sikkasztást leplezett le a jasiú első vasutasezrednél. A vizsgálat során ugyanis Cojocariu törzsröfester, az egyik gyanúsított, töredelmes vallomást tett, amely szerint az elsikkasztás összeg meghaladja a 12—15 millió leit. A sikkasztást úgy követték el, hogy a rias íratok alapján állandóan nagyobb összegeket vettek fel az államvasutól, amely összegeken a bűnösök azután megosztottak. Jordan kapitány ezredpénztáros, valamint két altisz vagyona a hatóságok lefoglalták. Azon vasúti tisztviselők ellen, akik a pénzhatalást engedélyezték, megindították a vizsgálatot.

— IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenti: Boros, esős, enyhe és melegedő időjárás várható.

— Zsombolyai iparos kettős jubileuma. Retzler János zsombolyai takácsmester a napokban ülte meg hetvenötödik születésnapját és ötven éves mesteri jubileumát, amely alkalommal a zsombolyai ipartestület tiszteletbeli tagnak választotta meg. A díszokmányt Schwarz Péter ipartestületi elnök, Voue Ottó dr. titkár, Csuhbinszki Márton és Flieg József választmányi tagok kiadtséggileg adták át. A jubileumon ezenkívül Retzler gyermekei, unokái és dédunokái vettek részt. A köztisztletben álló öreg iparos meghatottan köszönte meg a kitüntetést.

FRANCIA ÁLLAMTANÁCS.

A francia kormány tagjai tegnap délelőtt Doumer Köztársasági elnök elnöklése alatt államtanácsot tartottak, amelyen megtárgyalták a parlament elé kerülő sürgős törvényjavaslatokat. Délután hosszabb szünet után újból összeült a parlament, de ez az első ülés csak formális volt. Este a kamara pénzügyi és külügyi bizottságai együttes ülést tartottak, amelyen Laval miniszterelnök beszámolt amerikai utjáról.

A legnagyobb modern kulturtényező, az ujkor egyik csodája: a film, a mozgófénykép. E téren a legérdekesebb, legjobb könyv: Hevesy Iván: A filmjáték esztétikája és dramaturgiája. Hogyan születik a film és hogyan kell nézni a filmet, — erről szól ez a könyv, amely a modern filmtéchnika minden részére és a filmjáték esztétikájának minden törvényére kiterjeszkedik. 218 oldal. Régi ár 136.— lei volt, most 51.— lei Lepagenál Kolozsvár. Küldje be bélyegben és Lepage portómentesen küldi. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót. (Conducatorul prin Timisoara.)

Primaria Municipiului Timisoara.
No. IV. 35478
din 6 Noembrie 1931.

Publicatiune

Se aduce la cunostinta celor interesati ca in ziua de 29 Noembrie 1931 ora 10 a. m. se va tine in localul Primariei municipiului Timisoara situat in Piata Libertatii etaj I usa No 39 licitatie publica pentru procurarea 1) de 58.720 korvas necesar. Intreprinderilor si stabilimentelor municipiului Timisoara.

Licitatie se va tine in conformitate cu art. 88—110 inclusiv din legea contabilitatii publice, regulamentului O. C. L. si norme publicate in Monitorul Oficial No 127 din 4 Iunie 1931.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitatie vor depune pe langa oferta si o garantie de 5 la suta din valoarea furniturii oferite. iar oferta se va face numai in conformitate cu caietele de sarcini, cari pot fi vazute in ficcare zi dela ora 8 pana la 14 in localul Serviciului economic municipal din Piata Libertatii etaj I usa 39. Primaria Municipiului Timisoara.

Ciudat

cserépkályhákat

versenyképes árak mellett adhatok, mert

saját gyártmányaimat

árusítom. Kályhaszerelésben specialista vagyok és minden kályhámért garantom. Vételkényszernélküli megtekintés:

II. Andrássy-ut 16. (a milleniumi templommal szemben)

Elvállalok minden szakmába vágó új és javítási munkát

Turi György kályhászmester.

A LIBERÁLISPÁRT TÁMOGATJA A KORMÁNYT. Bukarestből jelentik, hogy Duca külföldről való hazatérése után tanácskoznia fog Argetoianuval. A tanácskozás tárgya a liberális pártnak a parlamentben való magartása lesz. Beavatottak tudni vélik, hogy a liberális párt eddigi magartása a kormányval szemben nem változik. Ennek alapján a kormány többsége a parlamentben biztosítva lesz.

— Megmaradnak a kis falusi postahivatalok. Nemrég híre járt, hogy mindazokat a falusi postahivatalokat, amelyek deficitel dolgoznak, felszámolják. Temes-Torontál megyében tizenhárom ilyen postahivatalt fenyegetett a felszámolás veszedelem. A vármegyei prefektúra közbenjárására a tizenhárom község hajlandóan mutatkozott a postahivatalokat anyagi támogatásban részesíteni.

— Váltóhamisító bankigazgató fogsága. A kolozsvári törvényszék vizsgálóbírája, mint jelentettük, letartóztatta László Ákos és Schreiber Andor bankigazgatókat, akik Horváth-Tolvay gróf aláírását egy váltóra ráírták. A törvényszék vádpancája tegnap foglalkozott a két igazgató felelősségével és azt elutasítva letartóztatásukat harminc napra megerősítette. Az ügy felelősségét folytán a kolozsvári tábla elé került, amely holnapra tüzte ki a tárgyalást.

— Eljegyzés. Thomas Antal, zombolyai születésű, budapesti könyvelő eljegyezte Diel Nándor köztisztviselőt álló zombolyai nagybirtokos leányát, Margitkát.

Mindenki tudja már, hogy

tűzfát

legolcsóbban

BASCH ANDOR tűzfáttelepén szerezheti be Temesvár-Józsefváros, Pálvasor. Dohánybaváltóval szemben.

— Leszállított büntetés. Ez év január tizenhetedikén a pankotai országúton két férfi megtámadta Koppesza János pankotai gazdát és töle tizenöt ezer leit elrabolt. A esendőség erre elfogott egy Schmidt Ádám nevű nagyszentmiklósi embert, aki beismerő vallomást tett, társa azonban elmenekült. Schmidt utóbb a vizsgálóbíró, majd a törvényszék előtt is a beismerő vallomást visszavonta és kijelentette, hogy az utonállást nem ő követte el. A törvényszék ennek ellenére öt évi fegyházzal sújtotta. Felelősségét folytán az ügyet a temesvári ítélőtábla tárgyalta, amely a büntetést lopásnak minősítette és Schmidt Ádám büntetését öt évről hét hónapra büntetésre szállította le. A tábla ezenkívül a büntetés az eddig elszüntetett vizsgálati fogsággal kitöltöttné vette és Schmidt azonnali szabaddalra helyezését rendelte el.

— Tulzsfolt a temesvári fogház. A temesvári ügyészségi fogház rablét-száma hatalmasan megnövekedett. Az öreg fogház, amely alig száz ember befogadására képes, ma már százhatvan lakóval bír. Selariu János fogházigazgató megállapítása szerint ez a szám csakhamar meghaladja a száztízötvenet is, mert a vidéki járási bíróságok elítélteit most hozzák be az ügyészség fogházba büntetésük kitöltése végett. Így ma holnap kétszáz foglya is lesz a fogháznak.

A spanyol nemzetgyűlés életfogytiglani börtönre ítélte a hazájából menekülni kényszerült Alfonz királyt

A spanyol nemzetgyűlés annak idején — miként megirtuk — elhatározta, hogy XIII. Alfonz volt királyt és a két diktatúra minisztereit vád alá helyezi. A vádirat elkészítésével megbízták az állami főügyészt, aki az igazságügyminiszterrel és több magasrangú bíróval folytatott tanácskozásai alapján látott neki a vádlevél elkészí-

tésének. Először az volt a terv, hogy Alfonz egykori király bűneinek felsorolása után halált kérnek a fejére. Ettől azonban eltekintettek és úgy döntöttek, hogy a volt király büntetése életfogytiglani börtön legyen. A terjedelmes vádiratot a nemzetgyűlés elé terjesztették, amely azt nagy szótöbbséggel elfogadta. A szélsőségek azt

követelték, hogy mondják ki a halálbüntetést, ezzel szemben a katolikus párti képviselők tartózkodtak a szavazástól. A parlament döntése ítélet jellegével bír, amelyet azonban természetesen csak akkor hajthatnak végre, ha Spanyolország egykori királya visszatérne volt birodalmának területére.

—

ELKÉSZÜLT A SZESZMONOPOLIUM JAVASLATA. Bukarestből jelentik, hogy Argetoiana pénzügyminiszter elkészítette a szeszmonopolium életbeléptetésére vonatkozó törvényjavaslatát. A törvényjavaslat lehetőségét nyújt a monopolium olyan formájának megválasztására, amelyet a kormány legmegfelelőbbnek tart. A monopolium csak az ipari szeszre fog vonatkozni.

— Elhalasztották a vasgárda kongresszusát. Nagyváradról jelentik, hogy a vasgárdának tegnapi tervezett kongresszusát december 12-re halasztották el.

— Koresmai verekedés. A józsefvárosi Begajobb-soron levő Rudmann-féle vendéglőben az elmúlt éjszaka véres verekedés volt Péterfi Lajos, huszonegy éves erszébtevárosi, Hattuy utcában lakó fiatalember és több ismeretlen egyén között. Péterfi a fején súlyosabb sérüléseket szenvedett. A mentők a Begaszánatóriumba szállították.

— Közbecsült lugosi polgár halála. A lugosi társadalom ismert és általános tiszteletben álló alakja, Halmágyi Arnold nyugalmazott vármegyei számvevő ötvenhárom éves korában Lugoson hirtelen meghalt. Halmágyi Arnold az estét megszokott asztaltársasága körében és kedélyes hangulatban töltötte. Korán hazatért, azonban hajnali négy órakor hirtelen rosszul lett. Megrémült hozzátartozói azonnal orvost hívtak, de mire az orvos megérkezett, Halmágyi már halott volt. A halálhír Lugos társadalma körében mély részvétet keltett. Halálát özvegye, született Pavelka Antónia, özvegy édesanyja és fia, Antal gyászolják. Temetése őszinte gyász közepette ment végbe.

— Aldunai önkéntes tűzoltók közös gyakorlata. Handl Béla orsovai önkéntes tűzoltóparancsnok kezdeményezésére az orsovai, esernahévízi, mehalai és herkulesfürdői önkéntes tűzoltók Herkulesfürdőn iskolagyakorlatot tartottak, amelyen az orsovaiak Kreutzler Sándor, a esernahévíziek Steiner Sándor, a mehádiak Margetics György és Hirschmann Ede vezetése alatt vonultak ki. A gyakorlat, melynek az volt a célja, hogy a négy tűzoltóság együttműködését komoly veszedelmek esetén biztosítsa, nagyon sikeresen sikerült.

— Kétezerszáz munkanélkülit irtak össze. A munkanélküliek bizottsága tegnap este Heim Ernő dr. tanácsnok elnökletével a város háza nagytermében ülést tartott. A bizottság folytatta a munkanélküliek igazolását. Tegnap este folytatólag százhatvanöt munkanélkülit igazoltattak le és valamennyinek kiadták a munkanélküli igazolványt. A munkanélküliek összeírását a tüzoltótoronyban folytatják és eddig már kétezerszáz munkanélkülit irtak össze.

— A városi vízművek megtekintése. A városi vízművek ellenőrző bizottsága tegnap délután Grof-sorean Kornél dr. főpolgármester és Zbegan Vazul vízművi igazgató vezetésével megtekintette a vízműveket. Zbegan igazgató mindenütt szakszerű magyarázattal szolgált és megmutatta a Vörös esárda közelében az új vastalanító telep építési munkálatait is.

— Magyar színészet Karánsebesen. Jód y Károly és szintársulata, amely kitűnő előadásokkal mindenütt megszerezte a közönség elismerését és szeretetét, szombaton, november 14-én és vasárnap, november 15-én Karánsebesen vendég szerepel. Szombaton este a Fehér orchideák, vasárnap délután a Feketeszaru cseresznye, vasárnap este pedig a Csodabár kerül előadásra.

KÖZÉPEURÓPAI KUPAMÉRKŐZÉS. Bécsben tegnap délután játszottak a Vienna—WAC középeurópai kupamérmőzést, amely a Vienna 2:1 (2:0) arányú győzelmével végződött.

— Templomi hangverseny Lugoson. A lugosi Református Nőszövetség a lugosi munkanélküliek segélyezésére céljaira november 15-én, vasárnap délután hat órai kezdettel a lugosi református templomban hangversenyt rendez. A hangversenyen közreműködik a lugosi Református Énekkar, a lugosi Magyar Dalárda vegyeskara, Arató Andor, Blajé Ferenc, Brediceanu Demeter, Marsi Baba, S. Kardoss Angéla, P. Wunder Anni és Szombafi István lugosi református lelkész. Beléptidj a hangversenyre ninesen, de a belépésnél perselyes adománygyűjtés lesz a lugosi munkanélküliek segélyezésére. A művészi esemény iránt Lugoson nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Távirat Sürgős!

ELBE HARISNYAHÁZ
Temesvár - Józsefváros

Olcsó árusítást folyó
hó 17-ig folytatjuk,
mindenből

25%

engedményt, selyem-
áruból

40%

engedményt adunk
ELBE HARISNYAHÁZ

Temesvár - Józsefváros
Stessen Ön is kihasználja az alkalmat.

— A lugosi Filharmonia működő tagjai a lugosi zenészkola termében népes gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a tél folyamán nagyszabású hangversenyt rendeznek. A gyűlésen Klein József karnagy ismertette a koncert műsortervezetét, amelynek kiemelkedő pontja Enescu hegedűművész egyik rapszódiajának előadása lesz. A hangverseny műsorára Liszt második Magyar Rapszódiajának előadását is tervbevétték. A gyűlés befejezése előtt Harambasa János elnök ama reményének adott kifejezést, hogy Lugos város művészetkedvelő közönsége tömeges látogatással fogja jutalmazni a Filharmonia buzgóságát.

— A kártyapárti szomorú vége. Gáspár János sődi lakos a község vendéglőjében Jurca János és Belintán Trandafir gazdálkodókkal kártyázott. Játék közben a társaság tagjai összeverekedtek, a gazdák székekkel és üvegekkel estek egymásnak és végül is súlyos sérülésekkel kerültek el a koresma padlóján. A esendőség a véres verekedés ügyében megindította a vizsgálatot és Gáspár Jánost, mint a verekedés kezdeményezőjét, őrizetbe vette.

— Becsapta a betegpénztári. Marosvásárhelyen Bálint János huszonkilenc esztendő mármaroszigeti illetőségű fiatalember furfangos módon csapta be a kerületi betegpénztárt. Megismerkedett egy kereskedelmi alkalmazottal és sikerült megszerezni annak személyi iratait. Egy napon aztán bejelentette, hogy az illető meghalt és hamisított orvosi bizonyítvány alapján felvett a betegpénztártól öt ezer lei temetkezési járulékot. A dolgot azonban már másnap kiderült és Bálint Jánost letartóztatták.

Szörmék, Bundák, Besszarábiai-Persianerbőrök. Nutriettek
és minden más
szörmék detailban engroáron, legolcsóbban
Szörme Értékesítő Társaságnál Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 4. sz.
(Polgáribank házában)

Kóró Pál heti krónikája

— Kőszegi és Szedő fellép a Filharmonikusok jótékony célú hangversenyén. A vendégművészek a szombat és vasárnap esti önálló hangversenyük mellett, a munkanélküliek javára vasárnap délután rendezendő Filharmonikusok hangversenyén is vállaltak műsorszámokat, a maguk részéről is támogatva a Bánság hatvan éves kulturális és művészi együttésének tradicionális nemes és emberbaráti szándékát. Kőszegi Teréz és Szedő Miklóson kívül Katz Salamon, dr. Heim Ernőné, Artner Ally, dr. Kriván Gyuláné, Brandeis József szerepelnek. A hangverseny a vasárnap este tartandó nótaestre való tekintettel délután pontosan öt órakor kezdődik a városi színházban. Jegyek előtélben a színház pénztáránál.

* **Mesék az irógépről.** A Magyar Párt rónái tagozatának műkedvelői e hó 14-én, szombaton este kilenc órai kezdettel az Újvári (volt Lein-féle) vendéglőben közkívánatra előadják a Mesék az irógépről című háromfelvonásos operettet. Szereplők: Dironka Annie, Gyémánt Gizi és Lili, Hévízi Mancsi és Viktus, Borbély Lujzi, Szemerédi Bözsi, Theisz Teri és Muci, Hunyadi Imre, Németh Gusztáv, Gyöngyössi István, Kopasz J. Antal, Csala Mihály, Szalma István, Steinfeld Antal, Újházi Antal, Weisz Tibor, Szücs Imre, Fernbach Mihály, Szabó József. Rendezik: Dironka Annie és Horváth Gyula. Előadás után tánc. Helyárak 20 és 15 lei.

— **Nem akad bérlő a városi tejközpont.** A város néhány hét előtt — mint emlékeztető — úgy határozott, hogy a városi tejközpontot bérbeadja. Az erre vonatkozó hirdetményt valamennyi lapban közlé is tették. A határidő tegnap délután járt le, azonban egyetlen bérbevételi ajánlat sem érkezett be. A város ideiglenes bizottsága ma délután tartandó ülésén foglalkozik a tejközpont ügyével és dönt ennek további sorsa felől. Ezen az ülésen megvizsgálják a tejközpont anyagi helyzetét és adminisztrációjának menetét is.

* **Télikert a Pacsirtamező vendéglőben.** Havas Mihály, a Pacsirtamező agilis tulajdonosa, aki nyáron vette át a Pacsirtamező vezetését és vezetés alatt a vendéglő Temesvári közönségnek kedvenc éttermé lett, most megnyitotta az ujonnan átalakított modern télikertet. Kétünő ételek, elsőrendű italok, pompás zene biztosítják a kellemes szórakozást a Pacsirtamező télikertjében.

— **A nyugdíjak kifizetése körül.** Néhány nap előtt a temesvári nyugdíjasok megjelentek Furlugeanu Oktavián prefektus előtt és előadták, hogy több nyugdíjas előnyben részesül, mert már októberre is kikapta nyugdíját, amikor még sokan vannak közöttük, akiknek az augusztusi nyugdíját sem fizették ki. Furlugeanu prefektus ebben az ügyben feljelentést tett az ügyészségnek, mert köztisztviselők részéről történt állítólagos visszaélések gyanúja merült fel. Az ügyészség a feljelentést a temesvári kerületi rendőrfelügyelőséghez küldte, és Janu Traján rendőrigazgató megkezdte a nyomozást. Janu azt igyekszik megállapítani, hogy milyen módon kapták meg egyesek soronkívül a nyugdíjikat. A nyomozás hosszas időt vesz igénybe és nehéz lesz azért is, mert egy pénzügyminiszeri rendelet megengedte, hogy méltányos esetekben a nyugdíjat soronkívül is kifizethetik.

Huj-huj-hajrá! Nincs semmi baj, csak éppen fáj a fejem, miként a víz a szitából, az erszényből, a tarisznyából, úgy fogyott el a lejünk.

Huj-huj-hajrá! Nincs semmi baj, lesz új lej, hat milliárd, már beszélnek is felőle, én is kapok majd belőle, sőt te is kapsz, csak kívárod.

Huj-huj-hajrá! Nincs semmi baj, a tramvájunk fürgé most, van már pompás új menetrend, várhat, várhat s dühönghet kend, mégsem kap gyors villamost.

Huj-huj-hajrá! Nincs semmi baj, nem volt eső a nyáron, Szent Péter most kipótolja, a világot jól locsolja, hetek óta immáron.

Huj-huj-hajrá! Nincs semmi baj, csak pusztulunk, elveszünk, táncolunk tönk és esőd körül és a hitelezünk örül, ha kényszerből egyezünk.

— **Bezárt a Ferdinánd-kávéház.** A belvárosi Ferdinánd-kávéház, amely valamikor állandóan zsúfolva volt vendégekkel, az utóbbi időben sokat küzdött a mostoha gazdasági viszonyokkal. A kávéház bérlője az utóbbi időben annyit sem vett be, hogy azzal az üzemi költségeket fedezhette volna. Ez a körülmény bírta rá arra, hogy a kávéház bérletét a maga részéről megszüntesse és a helyiségből kivonuljon.

— **Autó és kocsikarambolia.** A belvárosi Lloyd-soron az egyik temesvári taksziautó, amelyet Manass Gyula soffőr vezetett, beleszaladt Széles István gyárvárosi lakos kocsijába. A szekér megromgálódott. Az ügyben a rendőrség megindította a vizsgálatot.

* **A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN Állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.**

— **Nöegyletek matinéja a moziban.** Tegnap délután az összes temesvári nöegyletek vezetőségei felkeresték Grosforean Kornél dr. főpolgármestert, akit arra kértek, hogy a mozi valamely vasárnap délelőtt engedje át a nöegyesületeknek matiné rendezésére. Az előadás jövedelmét a munkanélküliek segélyezésére fordítják.

Huj-huj-hajrá! Nincs semmi baj, sok cég sorra mind bezár, ma egy-két bank, vagy vállalat, mely a bukás felé halad, holnap pár bolt, vagy egy gyár.

Huj-huj-hajrá! Nincs semmi baj, lejt ezüstből csinálnak, — a minisztert biztosítjuk, hogy vissza nem utasítjuk, ha papirlejt kínálnak.

Huj-huj-hajrá! Nincs semmi baj, téltől meg nem ijedünk, ha nincs fa: adóintéssel, árverési hirdetéssel és számlákkal tüzelünk.

Huj-huj-hajrá! Nincs semmi baj, hogy drágul a hus, a zsir, peccenyéket majd nem eszünk, hanem bicsérdisták leszünk s a hentesek hada sir.

Huj-huj-hajrá! Nincs semmi baj, a nép nyomor rabja lesz, jövedelmünk kisebbedik, csak egy van, mi növekedik, a már ugysis nagy dalesz.

* **FELHÍVÁS HÁTRALÉKOS ELŐFIZETŐINKHOZ.** Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, hogy a hátralékot mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk a lap további küldését beszűntetni és követelésünket érvényesíteni.

— **Erkölestelen merénylet egy öreg asszony ellen.** Lazi Vazul begazsant-mihályi gazdálkodó hónapok előtt erkölestelen merényletet követett el egy hatvankét esztendő, tehetetlen asszony ellen. A törvényszék ezért két évi börtönrre ítélte. Ügvért tegnap tárgyalta a temesvári tábla és a büntetést egy évre szállította le. Beszámította a másodbírótság az eddig elszenvetett vizsgálati fogságot is.

— **Tolvaj cigányok.** A temesvári ügyészségre beikésérték Jon Mihály és Jota Mihály csernegyházi cigányokat, akik az egyik éjszaka ellopták Kronenberger Mátyás gazda két ekéjét. Megindult ellenük az eljárás.

— **Hűtlen szolga.** Götz Ernő nyerői gazdálkodó feljelentést tett a csendőrségnek, hogy Simoniés Mátyás nevű szolgája különböző értékű tárgyakat magához véve megszökött. A csendőrség a tolvaj szolgát elfogta és beszállította a temesvári ügyészségre.

Mozi

A titokzatos asszony X. 27.

A Capitol-mozi új hangosfilmje

Marlene Dietrich, a világhírű filmszínésznő legújabb filmje, amely a belvárosi Capitol-moziban kerül bemutatásra, háborus történet és egy kémné izgalmas kalandjait viszi vászonra. Az érdekesítő esemény 1915-ben a császári Bécsben kezdődik és az osztrák, valamint orosz kémnszervezet légkörében játszódik le. A történet az osztrák vezérkar okmányai alapján filmesítették meg és valóban megtörtént eseményekből állították össze. Marlene Dietrich a veszedelmes szépségű X. 27. jelzésű kémné szerepét játssza, aki véletlen folytán az osztrák kémnszervezet főnökével kerül összeköttetésbe. A titokzatos kémné a legveszedelmesebb feladatokat oldja meg és szépségét felhasználva olyan titkok birtokába kerül, amelyek döntő fontossággal bírnak. A film az izgalmas jelenetek sorozata, amelyekben a halállal kacérkodó asszony irányítja milliók sorsát. A film bemutatja a háboru borzalmaikat és a front mögötti élel kényelmes életét. Marlene Dietrich, mint a kémné megszemélyesítője önmagát mulja felül. Mosolya és pillantása elvakító, játéka lenyűgöző, minden mozdulata kifejező. Partnere MacLaglen V. sok természetességgel játszik. A mindvégig nagy érdeklődést keltő film óriási sikerre számíthat.

—
Mozik mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: A titokzatos asszony. X. 27. (Beszélő film.)

Forum mozi: Huszárszerelme, Moesanyi és Lakos felléptével. (Beszélő film.)

Gyárvárosi Apollo mozi: Wau-Wau. (Beszélő film.)

Szerkesztői üzenetek

Több utazó családapá. Levelüket mai számunkban közöljük. Személyesen is eljártunk a panaszok ügyében. Arra kérjük, hogyha bármilyen szabálytalanságot, gorombáskodást, pássáskodást észlelnék a villamos vasuti személyzet részéről, az illető kalauz számának megjegyzésével azonnal jelentsek be a villamos vasutak igazgatóságának, amely az összes visszafeléseket a legszigorúbban megbünteti.

Vivóterem

Hideg és meleg zuhany. Kellemesen fűtött helyiség, órák naponta 4-9 óra között

Pellegrini Giuseppe

vivóterem vezetésével
Belv., Piata Tepeş Voda (Lenau-tér) 2

Boldog karácsonyi ünnepet
szerez

gyermekének,

ha

játékait

Sternfeld A. utóda,

Schwartz Gyula

játékruházában szerzi be.
Belv. Mercy-u 2. Józsefv. B. Berthelot 19
Tekintse meg vételkényszer nélkül karácsonyi kiállításainkat!
Eladás nagyban és kicsinyben.

Capitol-mozi:

Nov. 13, 14, 15, 16.

Apollo-mozi:

Nov. 18, 19, 20.

Doina-mozi: Concordia-mozi:

Nov. 17.

Nov. 21, 22.

A szezon legnagyobb sikere!

MARLENE DIETRICH

X. 27

(A titokzatos asszony)

c. filmben Egy osztrák kémné tragédiája a világháborúból.

A főszerepekben:

Victor Maclaqlen, Warner Oland.

Rendezte: Sternberg József.

Paramountfilm Bucuresti.

Előadások a Capitol és Apollo-moziban: 5, 7, 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5, 7, 9 órakor. A Doina-moziban: este fél 9 órakor. A Concordia-moziban vasárnap 4 és fél 9 órakor.

Rádió

Péntek. (November 13.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzené. 1 óra 50: Gramofonzené. 6 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 10: A rádiózenekar hangversenye. 8 óra 40: Saffu énekesnő dalestje. 9 óra: Alexandrescu hegedűművész játéka. 10 óra 15: Zongora-hangverseny. Budapest. 10 óra 15: Gramofonzené. 10 óra 30: Hírek. 10 óra 45: A gramofonzené folytatása. 1 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: Vörös Janesi és cigányzenekarának hangversenye. 1 óra 25: Hírek. 1 óra 35: A hangverseny folytatása. 3 óra 45: Árfolyamhírek. 5 óra: Divattudósítás. Szunyoghné Tüdös Klára előadása. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Edisonról, a nagy emberről. Fuchs István előadása. 6 óra 30: Hangverseny. Konczné Keömlény Blanka (ének) és S. Gróh Klára (hegedű) közreműködésével. 8 óra: A Mándits szalózenekar hangversenye Weygand Tibor (ének) közreműködésével. 8 óra 55: A norvég nemzeti est műsorának ismertetése. 9 óra: Norvég nemzeti est. Az oslói rádióleadóállomás műsorának közvetítése. Az oslói filharmonikusok hangversenye Fridtjof Backer Gröndahl zongoraművész közreműködésével. 10 óra 50: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye az Emke kávéházból. 11 óra 10: Hírek. 12 óra: Az első honvédelmi zongoraszalózenekarának hangversenye. Bécs. 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 1 óra 40: Gramofonzené. 9 óra 30: Két egyfelvonásos operett előadása. 11 óra 50: Szórakoztató zene. Belgrád. 1 óra 5: Gramofonzené. 4 óra 45: Gramofonzené. 6 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 10 óra 30: Nemzeti dalok. 11 óra 20: Hangverseny. 11 óra 50: Gramofonzené. Langenberg. 9 óra: Közvetítés Newyorkból. 11 óra: Zene. 12 óra: Kávéházi zene. Prága. 9 óra 25: Dalok. 10 óra: A rádiózenekar hangversenye. 11 óra 20: Gramofonzené. Róma. 8 óra 50: Gramofonzené. 10 óra: A császárszínház operett előadása. Strassburg. 8 óra: Szórakoztató zene. 9 óra: Gramofonzené. 10 óra 30: Zenekari hangverseny. Varsó. 8 óra 30: Gramofonzené. 9 óra 15: A filharmonikusok hangversenye. 12 óra: Könnyű és tánczene.

Szombat. (November 14.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzené. 1 óra 50: Gramofonzené. 6 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 30: Operaelőadás. Budapest. 10 óra 15: Szalózenekari hangverseny. 10 óra 30: Hírek. 10 óra 45: A hangverseny folytatása. 1 óra 5: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: Gramofonzené. 1 óra 25: Hírek. 1 óra 35: A gramofonzené folytatása. 3 óra 45: Árfolyamhírek. 5 óra: A Rádióélet gyermekjátékosórája. 5 óra 45: Hírek. 6 óra 15: Rácz Béla és cigányzenekarának hangversenye. 7 óra 15: Mit üzen a rádió? 8 óra: Az Óbudai Dal-koszorú Dalegylet hangversenye. 8 óra 50: A jövő építőművésze. Medgyaszay István előadása. 9 óra 20: Tarka-est. Utána hírek, majd Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia szállóból. Bécs. 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 5 óra 50: A bécsi szimfonikusok hangversenye. 8 óra 30: A Faust című operaelőadás közvetítése. 12 óra: Jazz-band. Belgrád. 1 óra 5: A rádiózenekar hangversenye. 5 óra: Gramofonzené. 6 óra 30: Zenekari hangverseny. 9 óra: Katonazene. 11 óra 20: Gramofonzené. 11 óra 50: Cigányzene. Lan-

genberg. 6 óra: Szólisták hangversenye. 9 óra: Vidám est, utána zene. 1 óra: Hangverseny. Milánó. 6 óra 5: Gramofonzené. 8 óra 15: Könnyű zene. 8 óra 45: Gramofonzené. Prága. 8 óra 55: Tarka-est. 10 óra: Fuvószzenekar hangversenye. Róma. 6 óra 30: Délutáni hangverseny. 9 óra 10: Gramofonzené. 10 óra: Antik és modern operaest. Stockholm. 8 óra 30: Régi

tánczene. 9 óra 15: Vigiáték zenével. Strassburg. 5 óra 15: Tánczene. 9 óra 45: Gramofonzené. 10 óra 30: Kamara-zene. Varsó. 6 óra 35: Szoprán és hegedűhangverseny. 7 óra 30: Ifjúsági hangverseny. 8 óra 50: Gramofonzené. 9 óra 15: Könnyű zene dalokkal. 11 óra 10: Chopin-hangverseny. 12 óra: Könnyű és tánczene.

Színház

A városi színházban lesz szombat és vasárnap este Kőszegi, Szedő és Kurucz dal- és nótáestje

Szombat és vasárnap este lesz a városi színházban Kőszegi Teréz, Szedő Miklós dr. és Kurucz János dal- és nótáestje zongora és cigányzenekar-kísérettel.

Kőszegi és Szedő, a budapesti Városi Színház operaénekesinek együttes fellépése igen nagy érdeklődést váltott ki a temesvári közönség körében. És méltán, mert két olyan kitűnő reprezentánsa a dalnak és a magyar nótának, még nem lépett fel nálunk. Kőszegi Teréz csodálatosan esendülő hangja és feltűnő szépsége révén a magyar operakerék legragyogóbb képviselője. Három órás műsorukban dalok

és magyar nóták szerepelnek zongora és 14 tagú kitűnő cigányzenekar kísérettel.

Kurucz János egészíti ki méltóan a Kőszegi-Szedő együttest. A világhírű dalköltő csak most tért vissza, rövid időre, diadalmas amerikai turnéjáról, ahol esztendőközön keresztül hirdette dicsőséggel a magyar dal szépségét. Sok-sok csodaszép nótája él a magyar nép ajkán. Önálló számokkal szerepel és a zongorakíséretet látja el.

Az igen nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos jegyekről, olcsó színházi helyárrakkal, idejében gondoskodni a színházi pénztárnál.

Közgazdaság

A húsfogyasztás erősen csökkent Temesvárott az év első tíz hónapjában

A vágóhid üzemének ellenőrzésére megalakított polgári bizottság tegnap este O l i a r i u Péter elnöke alatt a gazdasági ügyosztály kis tanácstermében ülést tartott. A bizottság meghallgatta a vágóhid működéséről szóló jelentését, amely beszámol a folyó esztendő első tíz hónapjáról. A gazdasági válság következtében Temesvárott a húsfogyasztás erősen csökkent. Január elsejétől kezdve mostanáig a vágóhidon összesen 72.371 állatot vágta le. Ebből nagy szárvasmarha volt 5143 darab, borjú 9675 darab, disznó

21.641 darab. Azonkívül vágta bárányokat, juhokat és malacokat. Nagy számban vágta baromfit és pedig libát és csirkét. Ebben az évben két lómezőszék is nyílt Temesvárott és ezek számára összesen 891 darab lovat vágta le. A lóhúsfogyasztás Temesvárott emelkedést mutat, ami abból következik, hogy a lóhús aránylag nagyon olcsó. A háború alatt is volt Temesvárott lómezőszék, azonban akkoriban évente alig vágta száz lovat.

Fejlesztés és csökkerelem a Marmorosch-Blank bankház ellen. Bukarestben nagy feltűnést keltett M a x i m M. és J u s t e m R. bukaresti kereskedők bűnvádi feljelentése B l a n k Arisztid és S ö p k é z Richárd ellen. A feljelentők a büntető-törvénykönyv több szakaszára való hivatkozással a Marmorosch-Blank bankház igazgatóinak azonnali letartóztatását követelik. A bűnvádi feljelentéssel egyidejűleg az ilfovi törvényszékben esődkérelmet nyújtottak be a Marmorosch bankház ellen.

Kolozsvárott is panaszkodnak a drága villanyáram miatt. A kolozsvári kereskedők többször kérték a villamos áram árának leszállítását, azonban kérésüket eddig a város mindig elutasította. Ma délben a kereskedők küldöttségben járulnak a városházára és újból kérték a villamos áram árának mérséklését. Elhatározták, hogy amennyiben kivánságuknak újból nem tesznek eleget, úgy november 15-től kezdve az üzletekben nem használnak több villanyáramot, hanem petróleumgázzal világítanak.

Menetrendváltás. A Zsombolyáról reggel Temesvárra közlekedő személyvonat menetrendjében változás állott be. A vonat, amely eddig reggel 6 óra 30 perckor indult el Zsombolyáról, máttól kezdve már 6 óra 20 perckor indul és Temesvárra 7 óra 20 perckor érkezik az eddigi 7 óra 30 perc helyett. Ez a vonat magával hozza a velencei közvetlen kocsit, amelyet a Temesvár és Bukarest között közlekedő rapid-vonathoz csatolnak és ehhez a művelethez a zsombolyai személyvonat érkezése és a rapid indulása közötti eddigi idő kevés volt.

Eltogadták a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank kényszerjegyzését. A kolozsvári törvényszék elvben hozzájárult a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank kényszerjegyzéségi kérelméhez és a hitelezők szavazásán a határidőt január 4-re tűzte ki. A tárgyaláson megállapították, hogy a bank aktívájának nagysága lehetővé teszi a hitelezők százszázalékos kielégítését. A hitelezők követeléseinek levonása után a bank vagyona még mindig 86 millió lei, tehát nem-

csak a 75 millió leies részvénytőke van meg, hanem még egy 11 millió leies többlet is mutatkozik. A bank igazgatói ennek ellenére, hogy a bankügyletekhez szükséges készpénzről gondoskodjanak, százmillió leit becsútarak a sajtójukból rendelkezésre, amit csak akkor vesznek vissza, ha minden hitelező teljes kielégítést nyert.

Lista készül a szeszvásárlókról. Aradra tegnap a pénzügyminiszternek különös rendelete érkezett. A rendelet arról intézkedik, hogy mindazok, akik italmérésekben bort, sört, pálinkát, vagy bármilyennemű szeszest italt vásárolnak és azt hazaviszik, kötelesek bemondani a nevüket és pontos lakcímüket. Aradon az érdekelt italmérők tiltakozó gyűlést hívtak össze ebben az ügyben szombatra, mivel a rendelkezés súlyosan sérti anyagi érdekeiket. Valószínű ugyanis, hogy a rendelet következtében az utcán át való italeladást erősen csökkenti.

Újabb bérleszállítás a vasúti műhelymunkásoknál. A vasúti műhely munkásait, akiknek béreit az utóbbi időben többször leszállították, most újabb bércsökkel veszedelme fenyegeti. J o n e s e u tábornok vezérigazgató körlevélben értesítette az összes vasúti műhelyeket, hogy az akkordbéreket le kell szállítani és erre vonatkozólag mielőbbi jelentést vár. Az akkordbér leszállítása huszonegy-harminc százalékkal történik, ami a kereset jelentékeny esését jelenti. A bércsök híre szerint már november közepén lép életbe.

Elhalasztott árverés. Tegnapra tüzték ki a temesvári Mezőgazdasági és Ipari szeszgyárban a feketeszesz-ügyben megejtett vizsgálat során lefoglalt adózatlan szesz elárverezését. Az árverést azonban nem tartották meg, mert a szeszgyár haladékot kapott és az árverést elhalasztották.

Magyar állatekspozitőrök sérelmei. Budapesti jelentés szerint az egységes párt-gazdaságai között nagy az elégedetlenség az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés záradéka miatt. Megállapították, hogy ez a titkosnak deklarált járadék sérelmes intézkedéseket tartalmaz nemcsak a mezőgazdasági termények értékesítésére, hanem még inkább az állatekspozitőrök szempontjából. Elhatározták, hogy feltétlenül kérték fogják a sérelmek orvoslását, azonban addig is bizottság küldenek Bécsbe, annak tanulmányozására, hogy Ausztria mennyire képes felvenni a magyar állatekspozitőrök szállítmányait.

Ingeny adják a magyar bort. Magyarországon befejeződött a szüret. Az idei bortermés kétésfél millió hektoliter bor. A bor literjének ára hatnyolc fillér, ami a szőlőtermelők részére nagy károsodást jelent. M e m o randummal fordulnak a kormányhoz és segítséget kérnek.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 305, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 645, dollár 167.70, hollandi forint 68.10, dinár 2.99 francia frank 6.60, olasz lira 8.80, cseh korona 4.975, német márka 40, osztrák schilling 23.80, svájci frank 33, magyar pengő 29.75, belgas (öt belga frank) 24.

Gabonaárak magánárfolyama. Buza hetvenkilenc kilógramos 255-260 lei, hetvennyolc kilógramos 245-250 lei, hetvenhét kilógramos 235-240 lei, újtengeri 165 lei, zab 300 lei, árpa 250 lei és burgonya 160 lei százkilónként. Az irányzat a búzában lanya-

Apróhirdetések

Az apróhirdetés olcsó és eredményes.

Egyes szó ára:

Levelezés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés negyven lei.

Lakás, Adás-tétel, Alkalmazás és vegyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Allástkeresők szavankint két leit fizetnek, vastagabb betűvel három leit. Legkisebb apróhirdetés husz lei, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetéseket felvesz:

Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.

Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kossuth-tér és Gránátos-utca sarok.

Józsefvárosban: March - trafik, Küttel-tér.

Alkalmazás

Rikkancsok fix fizetéssel felvételnek. Cim a kiadóban. (2775)

Komlós péksegédet önállóan dolgozót azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóban. (2778)

Olcso házi varrónó aki egyszerűbb ruhák készítését vállalja, esetleg fehérnemű javítást is, napi 70 leiert házakhoz ajánlkozik. Cimeket a kiadóba kérek. (1647)

Allást keres

Bejárónó ki jól főz, egész vagy félnapra állást keres. III., Helvét-u 28. (2776)

Adás-vétel

Antik fehérnemű szekrény jókarban megéltre kerestetik. Ajánlatok „Olcso” eligére a kiadóba (2611)

Üzlet berendezés, áru, esetleg külön is olcsón eladó. Bővebbet szívességből Schuber mechanikus II, F6-u. (2770)

Butorok

keményfahálósobák 12.000 leitől, e-nyfásobák 5500 leitől, valamint egyes butodarabok olcsón csakis

R. WINKLER-nél

kaphatók. Gyárúrcs 2. villamos végállomás. Éjszakai Építődvar-utca.

Daráló malom petroleumhajtással olcsón eladó. II., Nagyszák-u. 10. üzemben van. (2768)

Uj ház Ujszentesen 400□-öl telken szoba, konyha, éléskamra, sertés ól és gyümölcsös kerítel 35.000 leiert eladó, 15.000 leiert átvehető. Értekezni lehet Hertelendynél. (2766)

India véres napjai

A Déli Hírlap történeti regénye

Sir John Retcliffe műve alapján írta Berkó Károly

(3. folytatás.)

A kapitány nem törődött velük, hanem a betegágyra nézett és észrevette, hogy ott már halott fekszik. Meghatott hangon rebegte:

— Kedves barátom, boessass meg, hogy későn érkezhettek és már nem találta életben. Azt azonban megígérem neked, hogy végső akaratomat minden körülmények között teljesíteni fogom.

Csak most jutunk hozzá, hogy magunknak Ochterlony kapitányt jobban megnézzük. Negyven esztendőös férfi, vállas, erős ember. Régi jó barátja az elhunytak, ki vel sok időt töltött Indiában. A kapitány most már nehány esztendő óta állandóan Angliában él vidéki birtokán. Londonba csak a parlamenti ülésekre szokott beutazni, mert tagja az alsóházaknak, ezenfelül más alkalmakkor csak akkor, ha feltétlenül sürgős dolga akad. Sir David Dyce megbízásából előző este Walding Frigyes doktor sürgönyözött utána és a kapitány ennek a sürgönynek a hívására érkezett meg.

A kapitány még mindig nem vett tudomást Savelli bárónőről és a márkiról.

Odafordult a német orvoshoz és megkérdezte:

— Ön Walding doktor?

— Igen, uram!

A kapitány erre megfogta Walding kezét és megrázta azt.

— Minthogy ön barátja volt a barátomnak, érzem, hogy nekem is barátom lesz.

Csak azután nézett a bárónőre és Saint-Paul márkira és esudálkozva kérdezte:

— Hogyan, önök még itt vannak? Hiszen Walding doktor éppen belépésemkor szolitotta fel önöket távozásra!

A márk berzenkedett:

— Uram, ön merészel engem innen kiutasítani? Vigyázzon magára, mert megkeserültem ezt!

Most már azonban Ochterlony kapitány sem tűrtözte magát:

— Azonnal menjen, mert kido-
batom a szolgálval!

Savelli bárónő belekarolt a márkiba.

— Márki ur, menjünk. Nem érdemes vitázn.

Elmenőben odafordult a kapitányhoz és a fogai közül szisztegte:

— Még lesz egymáshoz szavunk! Ochterlony kapitány némán meghajolt.

Savelli bárónő és Saint-Paul márk elhagyták a házat.

A halottas szobában ott maradt még Ochterlony kapitány, Walding doktor, Jennys doktor, Duncombe ügyvéd, az írnök és Tukallah. Még egy bucsupillantást vetettek a halottra, aztán eltávoztak a szobából.

Azután kívülről lezártak gondosan az ajtót és peccségeikkel látták el azt. Ochterlony kapitány még

arra kérte az ügyvédet, hogy a halálesetről haladéktalanul tegyen jelentést a hatóságoknál.

Nemsokára aztán a ház teljesen csendes lett.

A halottas szoba előtti teremben ott virrasztott Tukallah.

A bárónő és az uzsorás.

Amikor a márk és a bárónő elhagyták a halott Sir David Dyce házat, kocsiba szálltak, amely rájuk odakint várakozott. Miközben a kocsiban lassan hajtott, ők természetesen a végrendeletéről beszélgettek.

— Mit gondol, márk, — kérdezte a bárónő, — nehéz dolog lesz ez a pör, amelyre kilátásunk van? Bizonyos, hogy ez az Ochterlony és az a német doktor, aki a végrendelet második végrehajtója, sok bajt fog nekünk okozni.

— Nem lesz könnyű dolog, — válaszolta Saint-Paul márk, — azonban legyen nyugodt, az elmúlt esztendőket nem hagytuk kihasználatlanul. Tudom ugyan, hogy a vóm külföldi utazásai alatt több elmeorvossal megvizsgáltatta magát és magának bizonyítványokat adott arról, hogy elméje egészséges, azonban én sem hevertem tétlenül. Mindenképpen azon fáradoztam, hogy a várható millió örökséget a lányom részére biztosítsam és azért egy csomó orvossal én is figyeltettem a vómet. Az én orvosaimnak az volt a feladata, hogy minden cselekedetéből azt állapítsák meg, hogy nincsen beszámítható állapotban.

A végrendeletet meg fogjuk támadni és remélem, hogy a bíróság nekünk fog igazat adni és szintén arra az állápontra helyezkedik, hogy Sir David Dyce bolond volt.

— Engem maga a végrendelet egy cseppet sem aggaszt, azonban bosszant az a lepecsételt irat, mert valószínű, hogy azt azzal a céllal készítették, hogy a mi törekvéseinket lehetetlenné tegyék vele.

— Azt az iratot meg kell szereznünk!

— Igen, de hogyan?

— Önnek férfi létére ne okozzon ez nagy gondot. Próbáljon éjjel behatolni a házba és keresse meg a halottas szobában az iratot. Én azt hiszem, hogy az a végrendelet ott van az ügyvédnek a halott ágyán hagvott irattáskájában.

— Behatoljak a házba? Hogyan?

— Mondjuk, hogy esetleg a házban tűz támad. A zavarban aztán könnyű oda behatolni.

A márk éppen válaszolni szeretett volna, amikor a bárónő megállította a kocsit.

— Isten velem, márk ur. én itt leszálok. Kérem, keressen fel holnap és tudassa velem, ha közben valami történik.

(Folyt. következik.)

Gittár megvételre kerestek. Cimeket „Zenekedvelő” jeligére a kiadóba kérek. (2540)

Lakás

Két nagy szoba fürdőszobás első emeleti utcai lakás mellékhelyiségekkel azonnalra 1800 leiert kiadó. III., Lehel u. 13. (2682)

Kis családi ház kiadó. Érdeklődni: II., Hattyu-utca 27-a Mageránál. (2677)

Belvárosban különbejáratu butorozott szoba fürdőszoba használatlalt igen jutányos áron kiadó. Cim a kiadóban. (2780)

Különféle

Kemf Erzsébet névre szóló pirosigazolvány elveszett, megtalálója a rendőrségen adja le. (2779)

A
Déli Hírlap
BUKARESTBEN
a következő kioszkokban kapható:
a főpostánál
a II. sz. postánál
a Bul. Elisabetán
„Luvru” mellett
Bercovici banknál
Hotel Bristolnál
Hotel Princinálnál
a Calea Victoriein
a liberális pártklubnál
Orotesanu előtt
„Select” mozi mellett
Hotel Grand előtt
Atheneum mellett
a Calea Grivitein
a pályaudvar előtti két kioszkban.

Szereti gyermekét?

Akkor rendeljen róia művészi fényképet, amelyért csak az anyagot kell megfizetni, mert a többi a Magyar Leányegylet gyermeksegélyezési akciójának jut. A felvételeket

kiállítás

keretében mutatják be és azokat

ROTH fotószalonja

készíti a honok alapján, melyek a Magyar Leányegyletnek és lapunk kiadóhivatalában

díjmentesen kaphatók

Egy 18/24 cm. nagyságu szépiá kép300.—
Egy 18/24 cm. nagyságu színes kép400.—
Egy 12/16 cm. nagyságu színes kép260.—
Egy 12/16 cm. nagyságu szépiá kép180.—

Segitsen a szegény gyermekeken!